

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **D. Š.**, bytom V., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Žiline**, A. Kmeť'a 17, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/17/2009-80 z 19. júla 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/17/2009-80 z 19. júla 2011 **z r u š u j e** a vyrubovacie konanie **z a s t a v u j e**.

Účastníkom súd náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 21S/17/2009-80 z 19. júla 2011 uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť súdny poplatok z podanej žaloby vo výške 66 € v lehote 10 dní od doručenia rozhodnutia, podľa položky č. 10 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že uznesením sp. zn. 2 Sžo 350/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/17/2009-53 z 27. mája 2009 o zastavení konania vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Žiline č. 08/1463/724/To z 15. mája 2008. Keďže konanie nebolo zastavené z dôvodu, že návrh na začatie konania bol vzatý späť alebo že účastník nebol v konaní riadne zastúpený (§ 11 ods. 3 tretia veta zákona č. 71/1992 Zb.), ale z dôvodu, že žaloba bola podaná oneskorene, poplatková povinnosť, ktorá vznikla podaním žaloby datovanej 24. septembra 2008, podanej na pošte 1. októbra 2008, prijatej Okresným súdom Žilina 3. októbra 2008, stále trvá a preto súd pristúpil k vyrubeniu tohto súdneho poplatku uznesením.

Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote žalobkyňa odvolanie, v ktorom sa domáhala zrušenia predmetného uznesenia krajského súdu, nakoľko podľa jej názoru krajský súd pochybil, keď ju neupovedomil už pri podávaní žaloby o poplatkovej povinnosti. Tvrdila, že k chybe došlo zo strany súdu, keď ju o spoplatnení žiadosti neinformoval hneď po jej podaní a pred vynesením uznesenia krajského súdu o zastavení konania, ak poplatok bol aktuálny. Týmto spôsobom bola uvedená do omylu, že podaná žaloba nepodlieha súdnemu poplatku a navyše svojím konaním súd zmaril jej možnosť stiahnuť žalobu. Súdny poplatok od nej krajský súd nežiadal ani po vynesení uznesenia z 27. mája 2009, v ktorom jej žalobu zamietol pre neodstrániteľnú vadu konania – prišla neskoro.

Ku chybe podľa názoru žalobkyne došlo zo strany Krajského súdu Žilina, ktorý ju o poplatku nikdy neinformoval, a preto zodpovednosť za chybu má niest' súd a nie ona. Tiež poukázala na to, že vo veci sa nekonalo a konať nemohlo, pretože konanie bolo zastavené z dôvodu oneskorene podanej žaloby.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250ja v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

Podľa § 249 ods. 1 OSP konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a), poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 8 ods. 1 poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, 5a) súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku

splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania 5b) nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa § 11 ods. 3 poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie vrátane odvolania a dovolania odmietlo alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz alebo rozkaz na plnenie. Ak sa návrh na začatie konania o rozvode manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnom stupni súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní o preskúmaní rozhodnutia orgánu verejnej správy sa poplatok vráti, ak sa návrh na začatie konania vzal späť pred prejednaním veci alebo ak bolo konanie zastavené z dôvodu, že účastník nebol v konaní riadne zastúpený.

Podľa § 13 ods. 1 poplatok alebo doplatok poplatku nemožno vyrubiť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným.

Podané odvolanie obsahuje okrem iného aj námietky týkajúce sa posúdenia oneskorene podanej žaloby, tieto však nie sú v tomto konaní relevantné. Predmetom odvolacieho konania je otázka, či krajský súd zaviazal žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku z podanej žaloby dôvodne, t.j. či správne posúdil trvanie povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok, a preto je potrebné zaoberať sa dôvodmi žalobkyne len v týchto intenciách.

Z vyššie uvedených ustanovení zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, pričom povinným subjektom je žalobca. V danom prípade vznikla žalobkyňi poplatková povinnosť podaním žaloby, t.j. 3. októbra 2008.

Je pravdou, že krajský súd mal v prvom rade postupovať tak, že po zistení nezaplatenia poplatku mal výzvou podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. žalobkyňu vyzvať, aby poplatok vo výške 66 € zaplatila s poučením, že v opačnom prípade bude konanie zastavené a v konaní pokračovať len vtedy, ak by tento poplatok bol zaplatený. Krajský súd vydal uznesenie na zaplatenie súdneho poplatku až po právoplatnom skončení veci, keďže trojročná lehota podľa § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. na vyrubenie poplatku od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným, bola zachovaná.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, postup krajského súdu nebol síce v rozpore so zákonom, ale nezodpovedal zaužívaným postupom procesného konania. Po podaní návrhu na súd, je súd povinný skúmať splnenie všetkých procesných podmienok na začatie konania, medzi ktoré patrí okrem iného v konaniach o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov, povinné právne zastúpenie žalobcu advokátom (§ 250a OSP), ktoré má zabezpečiť podanie kvalifikovaného návrhu. Rovnako v súlade so zákonom

č. 71/1992 Zb., keď potom, ako bol podaný návrh na začatie konania a súdny poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania nebol zaplatený, mal súd žalobkyňu vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku, čo však nezrealizoval.

Napriek tomu, že v prejednávanej veci sa postupovalo podľa druhej hlavy piatej časti OSP a dôvodom zastavenia konania, uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu nebolo to, že žalobkyňa nebola v konaní riadne zastúpená, je potrebné podľa názoru senátu odvolacieho súdu v tomto prípade aplikovať § 11 ods. 3 prvú vetu v spojení s treťou vetou zákona č. 71/1992 Zb., a to z toho dôvodu, že ako vyplýva zo spisového materiálu, konanie bolo zastavené a žalobkyňa nebola v konaní riadne zastúpená podľa § 250a OSP.

Vzhľadom k tomu, že by bol daný dôvod na vrátenie súdneho poplatku, ktorý bol splatný podaním návrhu na začatie konania podľa § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb., pretože konanie bolo zastavené a žalobkyňa nebola v konaní riadne zastúpená, Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/17/2009-80 z 19. júla 2011 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. c), i) OSP a vyrubovacie konanie zastavil (§ 221 ods. 2 OSP).

Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nie je daný dôvod na dorubenie súdneho poplatku po zastavení konania, ak súd z riadnych zákonných dôvodov na zastavenie konania zvolil ten, ktorý je pre žalobcu poplatkovo nevýhodný, nerešpektujúc zaužívané (obvyklé) postupy procesného konania.

Vzhľadom k tomu, že v danom prípade odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa od ustálenej judikatúry bolo potrebné odchýliť, dospel k záveru, že Krajský súd v Žiline nepostupoval správne, keď dodatočne uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 €.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 21. marca 2012

JUDr. Alena Poláčková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth